

TEKNOLOGIA

Bitartekoan dauden arazoak

DIANA FRANCO

Beharbada noizbait irakurri duzu Marshal McLuhan-en “bitartekoa mezua da” esaldia. Honekin McLuhan jaunak esaten zuen mezua txertatzen den bitartekoa mezuaren parte bilakatzen dela. Bitartekoarekin jada mezua ulertzen dela. Teknologiarekin antzeko fenomenoak dugu, dugun teknologia dugun gizartearen isla baita.

Gizakion arteko interakzioak modu ezberdinetan ematen dira, pertsonen duten izaera eta izan dituzten aukeren eta bizipenen arabera. Pertsonen arteko interakzioak onuragarriak dira gehienetan, eta sorkuntzarako, elkarlenerako eta elkartasunerako iturri amai-gabea. Baina zenbaitetan, bortizkeria, bazterkeria eta mendekotasuna dakartzate. Teknologiek interakzio hauek bitartekatzen joan gara azken hamarkadetan, eta pertsonen arteko interakzioek dakartzaten onurak eta arazoak teknologiek modu berrietan eman daitezkeela ikasi dugu. Horrela, harremanen digitalizazioak bortizkeriaren digitalizazioa ekarri du, kontsumoaren digitalizazioak mendekotasunen digitalizazioa, eta prozesuen digitalizazioak bazterkeria areagotu du. Arazo zaharrak bitarteko berrietan.

McLuhane esaldia berreskuratuz, “bitartekoa mezua da” hitzek adierazten digute bitartekoan eragin dezakegula, hau da, bitartekoak baduela sortzen diren arazoetan zer esana, eta bitartekoan eragiteak zenbait arazo zuzentzea ekar dezakeela. Adibidez, sare sozialen diseinuak eta algoritmia zuzendu daitezke mendekotasuna eta bortizkeria euren baitan gutxitzeko. Bitartekoak sortzen dituen arazoak zuzentzen ikas dezakegu. Ikasiko al dugu, ordea, hasieratik arazoak erreproduzitu ez dituzten teknologia sortzen? ●

NAZIOARTEA

Tunisia ez ei da Afrika

Tunisiako hiriburuan ehunka pertsona kalera atera dira larunbatean, arrazakeriaren aurka eta “gorroto kanpaina” pairatzen ari diren migratzaileen babesean. Pizgarria Kais Saied presidentearen adierazpenak izan dira, Tunisiara heldu diren Saharaz hegoaldeko pertsonak “mehatxutzat” jo ditu eta.

“Legez kanpoko immigrazio uholdeen aitortu gabeko helburua da Tunisia herrialde afrikar huts bilakatzea, nazio arabiar eta islamikoekin inolako harremanik gabe utzita. Mende hasieratik akordio kriminala izan da Tunisiaren osiera demografikoa aldarazteko asmoz. Alderdi batzuek diru kopuru handiak jaso zituzten 2011z geroztik [Tunisiako Iraultzaren ondorengo urtea, Udaberri Arabiarrari hasiera eman ziona], Saharaz hegoaldeko Afrikako etorkin irregularrak Tunisian finkatzeko”, zioen presidenten eskuindar nazionalistak.

Migratzaileak talde antolatatu, ikusezin eta exogeno gisa aurkeztuta, tunisiarren egiazko “idiosinkrasia” mehatxupean dagoela aditzera eman nahi du. Europan ere ezaguna zaigu diskurtso xenofobo hori, alderdi neofaxistek ez ezik, Europako Batasuneko segurtasun politika goi-ordezkarri Josep Borrellen ere hauspotu baitu: “Europa lorategia da eta munduaren gainerakoa oihana”, zioen urrian. Bada Saieden adierazpenak txalotu dituenik, tartean Frantziako azken hauteskundeetan presidentegai izan-

dako Eric Zemmour ultrasekuindarra: “Tunisiak premiazko neurriak hartu nahi ditu bere herritarrak babesteko. Zeren zain gaude Ordezkapen Handiaren aurka borrokatzeko?”.

Tunisia funtsezko abiapuntua da Afrikatik Europara iritsi nahi duten pertsonentzat. Nazio Batuen arabera, munduko migrazio-ibilbiderik hilgarriena da. Sahara azpiko herrialde askotako milaka lagun lanbide prekarioetan aritzen da Tunisian, Italia-ra heltzeko beharrezko duten dirua lortzeko.

Afrikako Batasunak Saieden adierazpenak gaitzetsi ditu eta “gorroto diskurtsoak” alboratzeko dei egin dio. Tunisiako giza eskubideen aldeko eta oposizioko taldeek salatu dutenez, Saidek arrazismoa hauspotu du “tunisiarrak herrialdearen benetako arazoetatik aldentzeko”. Tunisiako langileen sindikatu garrantzitsuen den Langileen Batasun Orokorra (UGTT) ildo beretik mintzo da. Sindikatua- ren aurkako jazarpen politikoa salatu dute: “Gobernuak azken hauteskunde legegileetan izandako porrota ezkutatu nahi du, hamar boto-emailetik batek baino ez zuen parte hartu”.

Tunisiako agintariak presidentearen aurkako oposizio eta sektore kritikoen aurkako errepresioa areagotu dutela dioten ahotsak ugaritu dira azken hilabeteotan. Are gehiago 2021eko uztailean, Kais Saiedek Parlamentua bertan behera utzi eta Gobernua desegin zuenetik. ●